

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 230.148 van 10 februari 2015
in de zaak A. 210.207/X-15.599.**

In zake : 1. Rik NOTREDAME
 2. Jo MAEYAERT
 3. Marnik VANDENBROUCKE
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Igor Rogiers en Kristof De Spiegeleire
 kantoor houdend te 9270 Kalken
 Kalkendorp 17/A
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Veerle Tollenaere
kantoor houdend te 9000 Gent
Koning Albertlaan 128
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 16 januari 2013, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse regering van 21 juni 2013 houdende definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Wegverbinding Ieper-Veurne”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 225.928 van 20 december 2013 wordt het debat heropend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 januari 2015.

Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Bert Van Herreweghe, die *loco* advocaten Igor Rogiers en Kristof De Spiegeleire verschijnt voor de verzoekende partijen, en advocaat Veerle Tollenaere, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Tom De Waele heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. In de richtinggevende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (hierna: RSV) wordt de gewestweg N8 tussen Ieper en Veurne indicatief geselecteerd als secundaire weg van categorie I met een verbindende functie.

Specifiek met betrekking tot de N8, wordt bepaald dat “een rechtstreekse verbinding op secundair niveau [zal worden] voorzien tussen de N38 (ring rond Ieper) en de N8 met het oog op de verbetering van de verkeersleefbaarheid langs de bestaande N8 tussen Ieper en Veurne”.

3.2. In uitvoering van het RSV wordt in opdracht van de Vlaamse overheid een studieopdracht uitgevoerd, die in april 2005 uitmondt in een eindrapport.

Naast het nulscenario worden in dit rapport de volgende vier onderscheiden “modellen” onderzocht:

- (1) het volledig doortrekken van de A19 volgens het oude gewestplantracé uit 1979;
- (2) het gedeeltelijk doortrekken van de A19, met een afbuiging (“*bypass*”) naar de N8 net voorbij Woesten, en de verdere optimalisatie van de N8 als “stroomweg”, inclusief een omleiding rond Hoogstade;
- (3) via de N369 tot voorbij Boezinge, en van daar via een nieuwe doorsteek naar de N8 net voorbij Woesten, en de verdere optimalisatie van de N8 als “stroomweg”, inclusief een omleiding rond Hoogstade;
- (4) optimalisatie van de N8 op het huidige tracé, met omleidingen rond Brielen en Hoogstade.

Uit het onderzoek komt model 3 als “voorkeursscenario” naar voor, en model 4 als het tweede beste scenario.

3.3. Op 12 augustus 2005 wordt tussen de partijen die deel uitmaken van de Vlaamse regering een protocolakkoord afgesloten in verband met de wegverbinding Ieper-Veurne.

Er blijkt daarbij nog een ander alternatief te worden naar voor geschoven dan deze die reeds eerder werden onderzocht. Meer bepaald wordt voorgesteld om vanaf de N38 (ring rond Ieper) op ongeveer 500 meter vóór het aansluitingspunt met de N8 op het tracé van de huidige Reningsestraat een nieuw stuk weg aan te leggen, dat vanaf de kruising met de Steenstraat moet afbuigen om op de N8 aan te sluiten ten noorden van Woesten (ter hoogte van “Tempelaere”). Verder richting Veurne moet de N8 dan worden geoptimaliseerd, met een omleiding ter hoogte van Hoogstade.

Een en ander wordt op 23 maart 2007 in de schoot van de Vlaamse regering geformaliseerd, waarbij het nieuwe alternatief als een bijkomend “model 5” wordt aangemerkt en dit alternatief ook naar voor wordt geschoven als voorstel van de regering, “onder voorbehoud van de resultaten van de MER-procedure”.

3.4. De verplichte procedure tot de opmaak van een plan-MER wordt opgestart, waarbij de voormelde vijf modellen op hun milieueffecten worden onderzocht. Het kennisgevingsdossier wordt van 4 april 2007 tot en met 4 mei 2007 ter inzage gelegd.

3.5. Op 20 oktober 2008 keurt de dienst Mer van de Vlaamse overheid het plan-MER goed.

Uit de conclusies van het plan-MER blijkt dat de modellen 3 en 5 het best scoren, doch niet in dezelfde mate en de dienst Mer bevestigt in haar goedkeuringsbeslissing dat model 3 “veruit” als beste oplossing wordt geëvalueerd.

3.6. Op 7 november 2008 richt de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur een mededeling aan de Vlaamse regering, waarin wordt voorgesteld om verder te gaan met model 5.

3.7. De verwerende partij geeft in haar nota aan dat zij reeds begin 2011 opdracht gaf om een studie op te maken voor de optimalisatie van model 5, wat heeft geresulteerd in “de opmaak van een schetsontwerp en de opmaak van het project-MER”, die werden “meegenomen” in de planprocedure.

3.8. Op 28 februari 2012 vindt de plenaire vergadering plaats over het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Wegverbinding Ieper-Veurne” (hierna: het GRUP), dat inmiddels op basis van het geoptimaliseerde model 5 werd opgemaakt.

Het GRUP omvat de tracés voor de nieuwe verbindingsweg tussen de N38 (Ieperse ring) en de N8 ten noorden van Woesten en voor de omleidingsweg rond Hoogstade, en voorziet ook nog ruimte voor verkeerstechnische aanpassingen aan het uiteinde van de A19 en langs de N38 (Ieperse ring) en het schrappen van de reservatiestrook van het geldende gewestplan voor de doortrekking van de A19.

3.9. Op 28 maart 2012 verleent de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed (hierna: SARO) advies over het voorontwerp van GRUP. Deze adviesraad wijst er onder meer op dat het plan-MER het model 3 als “veruit” de beste oplossing aanneemt, en dringt er bij de Vlaamse regering op aan dat de keuze voor model 5 beter moet worden onderbouwd en gemotiveerd.

Naar aanleiding van dit advies, contacteert het departement RWO de dienst Mer, die in een antwoordschrijven van 16 mei 2012 onder meer het volgende meedeelt :

“In het advies van de dienst Mer ter gelegenheid van de plenaire vergadering werd gevraagd om de argumentatie voor onderbouwing van de gemaakte tracékeuze verder te verduidelijken. Wij merken dat ook de SARO in punt 6 van haar advies eenzelfde opmerking formuleert.

De dienst Mer is van mening dat het niet haar taak is om de onderbouwing van een beleidskeuze te verantwoorden. De dienst Mer heeft een positief kwaliteitsoordeel uitgesproken over de plan-MER. Het is vervolgens aan het beleid om op basis van de informatie van het milieueffectenrapport en op basis van andere onderzoeken en/of criteria de keuze voor een alternatief te maken. In de mate dat deze keuze eventueel afwijkt van de resultaten van de plan-MER dient voldoende gemotiveerd te worden welke argumenten hiervoor werden gebruikt.”

3.10. Op 8 juni 2012 stelt de Vlaamse regering het ontwerp-GRUP voorlopig vast.

Gedurende het openbaar onderzoek, dat plaatsvindt van 3 augustus 2012 tot 1 oktober 2012, worden een aantal bezwaren ingediend. Onder meer tweede en derde verzoeker dienen een bezwaar in.

3.11. Nadat de Vlaamse regering met een besluit van 15 maart 2013 de vaststellingstermijn voor het GRUP heeft verlengd en de afdeling wetgeving van de Raad van State op 14 juni 2013 een advies heeft verstrekt (advies L. 53.383/1), wordt het GRUP bij het bestreden besluit van de Vlaamse regering van 21 juni 2013 definitief vastgesteld.

IV. Ontvankelijkheid van de vordering

A. Ontvankelijkheid ratione materiae

4.1. Bij 's Raads arrest nr. 229.271 van 21 november 2014 wordt het GRUP vernietigd in zoverre dit de omleiding rond Woesten, zijnde de nieuwe verbindingsweg tussen de N38 te Ieper en de N8 ten noorden van Woesten, inbegrepen de gewijzigde aansluiting van de huidige en nieuwe N8 op de N38, betreft.

4.2. De vordering is zonder voorwerp en derhalve onontvankelijk in zoverre zij tegen het voormelde, reeds vernietigde gedeelte van het GRUP is gericht.

B. Ontvankelijkheid ratione personae

Standpunt van de partijen

5.1. De verwerende partij betwist in haar nota de ontvankelijkheid van de vordering. Zij werpt op dat het GRUP uit verschillende onderdelen bestaat en dat eerste verzoeker enkel belang heeft bij de schorsing van het deel van het GRUP dat de omleiding rond Woesten betreft, alwaar hij woont. Tweede en derde verzoeker zouden enkel belang hebben bij de schorsing van het deel van het GRUP dat de omleiding rond Hoogstade betreft, alwaar zij wonen.

5.2. Ter terechtzitting wijst de verwerende partij op het onder randnummer 4.1 vermelde vernietigingsarrest en besluit zij op grond daarvan dat eerste verzoeker geen belang meer heeft bij zijn vordering.

5.3. Eerste verzoeker gedraagt zich ter terechtzitting, wat zijn belang betreft, naar de wijsheid van de Raad van State.

Beoordeling

5.4. Gelet op de vernietiging, bij 's Raads arrest nr. 229.271 van 21 november 2014, van het GRUP voor wat de omleiding rond Woesten betreft, heeft eerste verzoeker, woonachtig te Woesten, geen belang meer bij de huidige vordering.

5.5. Tweede en derde verzoeker weerleggen ter terechtzitting niet het standpunt van de verwerende partij dat een gebeurlijke schorsing van het GRUP, beperkt tot de omleiding rond Hoogstade, een volledige genoegdoening voor hen meebrengt.

5.6. Gelet op het voormelde, is de vordering enkel ontvankelijk in zoverre zij uitgaat van tweede en derde verzoeker (hierna: “de verzoekers” genoemd) en zij tegen de door het GRUP voorziene omleiding rond Hoogstade is gericht.

V. Onderzoek van de vordering

A. Grondvoorwaarden

6. Overeenkomstig de te dezen toepasselijke versie van artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

B. Ernst van de middelen

1. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

7.1. De verzoekers roepen in een eerste middel de schending in van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, van het besluit van de Vlaamse regering van 12 oktober 2007 ‘betreffende de milieueffectrapportage over plannen en programma’s’ (hierna: het besluit van 12 oktober 2007), inzonderheid artikel 7, van artikel 4.2.8, § 3 van het decreet van 5 april 1995 ‘houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid’ (hierna: DABM) en beroepen zich op artikel 159 van de Grondwet “t.a.v. het besluit van de Vlaamse regering van 18 april 2008 betreffende het integratiespoor voor de milieueffectrapportage over een ruimtelijk uitvoeringsplan”.

7.2. Zij voeren, onder verwijzing naar rechtspraak van de Raad van State en het Grondwettelijk Hof aan, dat “niet anders [kan] dan worden vastgesteld dat het bestreden GRUP aangetast is door een ernstige schending van het grondwettelijke gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel, doordat een en ander tot stand is gekomen via een integratiespoorregeling dewelke aan de rechtsonderhorigen essentiële waarborgen op een geïnformeerde participatie aan het besluitvormingsproces ontzegt, geheel in strijd met onder meer de beginselen van het Verdrag van Aarhus”.

Beoordeling

8. De loutere verwijzing door de verzoekers naar de rechtspraak van de Raad van State en het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de onwettigheid van het besluit van de Vlaamse regering van 18 april 2008 ‘betreffende het integratiespoor voor de milieueffectrapportage over een ruimtelijk uitvoeringsplan’ (hierna: het besluit van 18 april 2008), respectievelijk de ongrondwettigheid van het “validatiedecreet”, volstaat op het eerste gezicht

niet om de onwettigheid van het GRUP aan te tonen, temeer nu de verwerende partij er terecht op lijkt te wijzen dat het voornoemde besluit van de Vlaamse regering van 18 april 2008 nog geen toepassing vond op het ogenblik dat de melding dat de volledig verklaarde nota voor publicatie ter inzage ligt, volgens de verzoekers diende te geschieden. Hetzelfde geldt voor het geschonden geachte besluit van 12 oktober 2007 en het geschonden geachte artikel 4.2.8, § 3, DABM.

2. Vierde middel

Standpunt van de partijen

9.1.1. De verzoekers roepen in een vierde middel de schending in van de artikelen 4.1.7, 4.2.4 van het “oude” DABM, van artikel 4.2.8 van het “huidige” DABM, alsook van de materiële motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel en het “*patere legem quam ipse fecisti*”-beginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

9.1.2. Zij zetten uiteen dat de in het plan-MER uitgewerkte en gekozen variant en de gebruikte methodiek niet voorafgaand aan het publiek ter inzage werden gelegd. Dit terwijl de procedure tot opmaak van een plan-MER uitdrukkelijk in een moment van openbaarmaking en inspraak door de publieke opinie voorziet, waarbij enkele van de essentiële onderdelen van de kennisgeving, de keuze van alternatieven en de methodiek zijn, die verder zullen worden onderzocht.

Bij de opmaak van het plan-MER werden vijf modellen uitgewerkt. Deze werden onderzocht op het vlak van verkeer en mobiliteit en budgetten, maar ook op het vlak van natuur, landschap en archeologie, erfgoedwaarden, ruimte, landbouw en leefbaarheid en lucht en geluid, met het oog op het volgen van het integratiespoor van de milieueffectrapportage. Zoals ook de SARO het stelt, evalueert het plan-MER het model 3 als veruit de beste oplossing. Model 5 wordt beoordeeld als een valabele oplossing maar scoort op vrijwel alle aspecten, behalve voor lucht, slechter dan model 3. De conclusie van

het plan-MER, namelijk de keuze voor model 3, werd echter niet gevolgd. Zoals ook de SARO stelt, is de motivering daartoe onvoldoende. Het spreekt voor zich dat verwijzen naar een protocolakkoord van 2005 geen afdoende motivering is om af te wijken van de uit het plan-MER resulterende keuze. Ondanks het aandringen van de SARO om de keuze voor model 5 duidelijker te motiveren, is de verwerende partij daar niet op ingegaan. In het bestreden besluit wordt enkel bijkomend verwezen naar bepalingen van het project-MER, maar het valt niet in te zien hoe het project-MER, dat opgesteld werd om het gekozen model (of een verregaande variant daarop) te concretiseren, een reden kan vormen om af te wijken van de resultaten van het eerdere plan-MER. Uit het dossier blijkt een gefundeerd verzet van de SARO tegen “model 5”, dat geen steun vindt in het plan-MER. Dat verzet wordt niet ontmoet door de Vlaamse regering. Zij is dus niet op zorgvuldige wijze tot haar besluitvorming gekomen. Het gegeven dat enkel in een mededeling wordt geopperd dat model 5 “valabel” is, zonder rekening te houden met de duidelijke optie van het plan-MER voor model 3, daarin gevolgd door de SARO, schendt de materiële motiveringsplicht.

9.1.3. Er is volgens de verzoekers evenwel meer. De Vlaamse regering heeft blijkbaar plotseling beslist dat de elementen “fijn stof” en “verkeersleefbaarheid” doorslaggevend zijn. Deze methodologie was evenwel niet op voorhand voorzien of vastgelegd, laat staan dat deze aan het publiek werd voorgelegd. De ongefundeerde keuze voor model 5 volstond blijkbaar nog niet, nu werd besloten om de geprefereerde variant op grond van een multicriteria-analyse (MCA) aan te passen. Het blijkt dat de keuze voor de kwestieuze variant gebaseerd is op een analyse die oorspronkelijk niet vooropgesteld was (een bijkomende toetsing aan een aantal bijkomende criteria, thematisch gegroepeerd volgens een verkeerskundig, maatschappelijk, ruimtelijk, ecologisch en landschappelijk thema) en dit voor een variant die oorspronkelijk niet voorzien was. De keuze voor deze (doorslaggevende) methodologie en planvariant werd niet voorafgaandelijk aan het publiek, met het oog op inspraak, voorgelegd, zodat het recht op inspraak manifest is geschonden. Het is essentieel dat van bij het begin in de kennisgeving duidelijk wordt aangegeven welke milieueffecten in de beoordeling zullen worden betrokken en welke alternatieven men zal

onderzoeken. Zonder meer afwijken van hetgeen in de kennisgeving, zoals die publiek ter inzage gelegd wordt, vermeld wordt, kan niet, zonder ook het recht op inspraak te schenden.

9.1.4. Wat de schending van het “*patere legem quam ipse fecisti*”-beginsel betreft, wijzen de verzoekers erop dat de Vlaamse regering zichzelf er bij beslissing van 23 maart 2007 toe heeft verbonden om bij de opmaak van het GRUP de resultaten van het plan-MER te implementeren. Het plan-MER kiest onverkort voor model 3. Model 5 scoort enkel op één deelaspect (lucht) beter, maar scoort op alle andere milieubeoordelingsaspecten beduidend slechter. Door toch te opteren voor model 5, louter onder het motto dat ook dat model “valabel wordt geacht”, wordt ingegaan tegen het eigen beslissingsproces.

9.2.1. De verwerende partij repliceert in haar nota dat model 5 volgens het plan-MER in ieder geval een valabele oplossing is voor de problematiek, wat de verzoekers op zich niet betwisten. Enkel betwisten zij dat niet alle onderzochte aspecten afgewogen werden om de uiteindelijke keuze te motiveren. De toelichtingsnota gaat uitgebreid in op de besluitvorming betreffende model 5 (pagina 19-21), waarbij er wordt op gewezen dat de beslissing van de Vlaamse regering van 23 maart 2007 integraal wordt opgenomen in bijlage V bij het GRUP, evenals de mededeling van de Vlaamse minister van Openbare Werken, Leefmilieu en Natuur van 7 november 2008 aan de Vlaamse regering. De plannende overheid heeft reeds in de fase van het ontwerp-GRUP haar keuze voor model 5 in de toelichtingsnota gemotiveerd, zodat de adviesverlenende instanties en de bij het openbaar onderzoek betrokken burgers en verenigingen hun opmerkingen en commentaren over die motieven konden formuleren. Op dat ogenblik werd reeds stilgestaan bij de wijze waarop het voorgestelde GRUP invulling geeft aan de bepalingen uit het plan-MER en de daarin beschreven milieueffecten en milderende maatregelen. Enerzijds is er de milieuverklaring in de toelichtingsnota en anderzijds wordt daarin verwezen naar de milieunota van 13 maart 2012, die op haar beurt verwijst naar de nota multicriteria-analyse (MCA) van januari 2012. Deze documenten werden reeds tijdens het openbaar onderzoek ter inzage gelegd. De milderende maatregelen en

de verwerking ervan worden door de verzoekers niet betwist. Uit het bestreden besluit en de documenten van het dossier blijkt dat werd geopteerd voor model 5 omdat dit model op het vlak van lucht en verkeersleefbaarheid beter scoort dan model 3 en het de kern van Boezinge ontziet. Deze vaststellingen worden door de verzoekers niet betwist. Alle milderende maatregelen, gekoppeld aan het model 5, worden in het GRUP op rechtszekere wijze uitgewerkt (er wordt verwezen naar de milieuverklaring, de milieunota en de MCA), wat door de verzoekers evenmin wordt betwist. Hieruit blijkt dat de plannende overheid bij de definitieve vaststelling van het GRUP haar keuze voor model 5 afdoende heeft gemotiveerd en er de vaststellingen uit het plan-MER afdoende heeft bij betrokken. Reeds op 23 maart 2007 stelde de Vlaamse regering dat “[w]anneer men zeer veel belang hecht aan de leefbaarheid in de dorpen en een goede verkeersafwikkeling, [...] model 5 (verbindende variant) als beste model naar voor [komt]”. Alle milderende maatregelen, gekoppeld aan het model 5, worden op rechtszekere wijze in het GRUP uitgewerkt.

9.2.2. Wat verzoekers’ betoog betreft dat het gebruiken van de elementen “fijn stof” en “verkeersleefbaarheid” niet vooraf in de methodologie was voorzien, repliceert de verwerende partij dat de verzoekers niet verduidelijken waarom artikel 4.2.4 DABM concreet zou geschonden zijn. Reeds bij de kennisgeving van het voorgenomen plan-MER werd beslist dat de aspecten verkeersleefbaarheid en lucht in het onderzoek dienden betrokken te worden. Het is uiteindelijk aan de overheid om te beslissen welke variant zij zal kiezen en welke criteria doorslaggevend zijn. Deze keuze lag tijdens het openbaar onderzoek voor inspraak voor.

9.2.3. Waar de verzoekers van mening zijn dat de gekozen variant gebaseerd is op een analyse die oorspronkelijk niet vooropgesteld was en op een variantkeuze die aanvankelijk niet voorzien was, doelen zij volgens de verwerende partij op de optimalisatie van model 5. De keuze voor dit model wordt toegelicht in de toelichtingsnota (pp. 19-20), vervolgens werd overgegaan tot overleg en het opstellen van een “nota MCA tracéonderzoek”. De MCA is een onderdeel van de optimalisatiestudie en geeft een verdere verfijning van het

model 5. Het tracé, zoals vervolgens opgenomen in de opmaakprocedure van het GRUP, betreft dus enkel een optimalisatie van model 5 en kan slechts als kleine wijziging worden beschouwd, die de beoordeling op planniveau niet beduidend wijzigt. Wat het advies van de SARO betreft, waarin kritiek met betrekking tot de ingrijpende bijsturing van model 5 wordt geuit, verwijst zij naar het advies van de dienst Mer van 16 mei 2012, die daarin niet akkoord gaat met het standpunt van de SARO en het in het GRUP gekozen tracé enkel als een optimalisatie van het model 5 ziet, waarbij deze optimalisatie de beoordeling op planniveau niet beduidend wijzigt. De verzoekers weerleggen de concrete argumenten uit het advies van de dienst Mer en het erop gebaseerde vaststellingsbesluit geenszins.

9.2.4. Tenslotte wijst de verwerende partij erop dat het “*patere legem quam ipse fecisti*”-beginsel *in casu* niet van toepassing is en, volledigheidshalve, dat de Vlaamse regering in haar beslissing van 23 maart 2007 een keuze voor model 5 heeft gemaakt, onder voorbehoud van de resultaten van de MER-procedure, doch dat het plan-MER één van de documenten is waarmee de planoverheid rekening moet houden. De plannende overheid behoudt haar beslissings- en beleidsvrijheid, waarbij zij deze keuze weliswaar op afdoende wijze moet motiveren. Met het plan-MER, waarin het model 5 als valabel wordt omschreven, wordt wel degelijk rekening gehouden.

Beoordeling

10.1. Met 's Raads arrest nr. 229.271 van 21 november 2014 wordt aangenomen dat het GRUP artikel 4.1.7 DABM en de materiële motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur schendt, om reden dat voor het model 5 wordt gekozen, terwijl nergens uit blijkt waarom aan de aspecten lucht en verkeersleefbaarheid “de voorkeur wordt gegeven en de gunstigere beoordeling van model 3 voor de aspecten landbouw, grondinname, versnipperingsgraad van de percelen, natuur, landschap, erfgoedwaarden, archeologie, bodem, water, leefbaarheid, en kostprijs, alsook de globaal gunstigere beoordeling (‘veruit’) voor model 3 worden terzijde geschoven”.

10.2.1. Daarenboven moet op het eerste gezicht worden vastgesteld dat de verwerende partij zich bij haar keuze voor model 5 lijkt te hebben laten leiden door een eerder genomen beleidsoptie, die niet het voorwerp van een volwaardig MER heeft uitgemaakt. Meer bepaald moet worden gewezen op het protocolakkoord van 12 augustus 2005, gesloten in de schoot van de Vlaamse regering, waarbij een nieuw te onderzoeken alternatief, het model 5, wordt vooropgesteld.

10.2.2. In het voormelde arrest nr. 229.271 van 21 november 2014 wordt in dit verband reeds overwogen dat de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur op 7 november 2008 een mededeling aan de Vlaamse regering heeft gericht, waarin gesteld wordt dat uit het plan-MER blijkt dat model 5 “een valabele oplossing” is en waarbij, met verwijzing naar en “in uitvoering van” wat genoemd wordt “het protocolakkoord van 12 augustus 2005 tussen de West-Vlaamse meerderheidspartijen” en de principiëbeslissing van de Vlaamse regering van 23 maart 2007, wordt voorgesteld om verder te gaan met model 5.

10.2.3. Het betoog van de verwerende partij dat de Vlaamse regering in haar principiëbeslissing van 23 maart 2007 de afspraken uit het voornoemde protocolakkoord heeft bekrachtigd “onder voorbehoud van de resultaten van de plan-MER-procedure”, lijkt op het eerste gezicht aan de onder randnummer 10.2.1 vermelde conclusie geen afbreuk te doen, nu dit “voorbehoud” alleszins niet blijkt te hebben verhinderd dat de Vlaamse regering aan het in de plan-MER-procedure “veruit” als beste geëvalueerde model 3 is voorbij gegaan.

10.3. De exceptie van onontvankelijkheid van het middel wegens gemis aan belang, gestoeld op het feit dat na een gebeurlijke schorsing of vernietiging het rechtsherstel in een keuze voor het ene of het andere model zal dienen te bestaan, is op het eerste gezicht voorbarig.

Het middel is in de aangegeven mate ernstig.

C. Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Standpunt van de partijen

11.1.1. De verzoekers wijzen er, wat het door hen aangevoerde moeilijk te herstellen ernstig nadeel betreft, op dat het GRUP de rechtsgrond vormt voor de later af te leveren stedenbouwkundige- en milieuvergunningen, zodat er een rechtstreeks oorzakelijk verband bestaat tussen het GRUP en het aangevoerde nadeel.

11.1.2. Zij voeren aan dat het GRUP voorziet in de aanleg van twee grote omleidingswegen, in het kader van de verbinding tussen de steden Ieper en Veurne. Het doel van deze verbinding, en dus van het GRUP, bestaat er deels in om een snelle verbinding tussen de beide steden te voorzien. Uit het project-MER blijkt dat het met betrekking tot de beide wegen telkens gaat om een 2 x 1 weg met een derde rijstrook, altemnerend voor de beide richtingen, en een verhoogde middenberm. Telkens is een snelheid van 90 km/u voorzien. Het spreekt volgens de verzoekers voor zich dat het plannen en aanleggen van een drievaksweg op respectievelijk 10 meter, 15 meter en 100 meter van hun woning, een moeilijk te herstellen ernstige nadelen zal veroorzaken. Uit de stukken blijkt dat alle verzoekers in een zeer landelijke omgeving leven. Tot voor de bestreden beslissing was hun omgeving bestemd als agrarisch gebied, waaraan thans een einde komt.

11.1.3. Tweede verzoeker betoogt meer specifiek dat op 100 meter afstand van zijn woning het uitzicht en het landschap ernstig en onherstelbaar verstoord zullen worden door het vernietigen van landbouwgronden ingevolge het storten van beton en metaal (onder andere verlichtingspalen). Hij zal dag en nacht worden geconfronteerd met de drukke baan, met alle nadelen inzake geluid en lichtpollutie tot gevolg. Bovendien ligt zijn woning aan de binnenkant van de ring en zal hij dus een ingesloten gevoel hebben.

11.1.4. Derde verzoeker wijst er meer in het bijzonder op dat hij op een afstand van 15 tot 20 meter van de kwestieuze weg woont. Hij woont in een eerder ongerept gebied, waarin vooral landbouwactiviteiten plaatsvinden en zal zijn uitzicht door de aanleg van de drievaksbaan zien verdwijnen. Dag en nacht zal hij worden geconfronteerd met de drukke baan, met alle bijhorende nadelen inzake geluid en lichtpollutie. Zijn eigendom wordt geschonden doordat de ringweg rakelings langs zijn hoeve passeert, waarbij zijn oprit en alle langs de hoeve liggende weilanden en akkerlanden dwars doorgesneden worden. Ook zal zijn privacy worden verstoord door de te nabije plaatsing van de weg. Verder wordt een deel van zijn eigendom van “agrarisch gebied” naar “[g]ebied voor wegeninfrastructuur” ombestemd.

11.2. De verwerende partij repliceert in haar nota dat het project niet dadelijk zal (kunnen) worden uitgevoerd, dat de door de verzoekers opgegeven afstanden ten opzichte van het voorziene tracé “niet helemaal correct” zijn, dat de nadelen samenhangen met “de exploitatie van de weg”, dat de verzoekers nu reeds wonen op geringe afstand van de huidige N8 en dat geen rekening wordt gehouden met de maatregelen om de hinder te beperken.

Beoordeling

12.1. Tweede verzoeker bewoont een hoeve in Hoogstade, die ingevolge de voorschriften van het GRUP gekneld zal komen te liggen tussen de huidige N8 en de nieuwe omleidingsweg rond de kern van Hoogstade.

De boerderij van derde verzoeker ligt vlakbij de plaats waar het GRUP in de aansluiting van de nieuwe omleidingsweg rond Hoogstade op de huidige N8 voorziet. Een deel van zijn landbouwgronden dreigt door de aanleg van de nieuwe wegeninfrastructuur verloren te gaan.

12.2. Eerste en tweede verzoeker tonen aan de hand van kaartjes met aanduidingen en fotomateriaal aan dat zij vandaag in een rustige en relatief ongerepte omgeving wonen, die bij de tenuitvoerlegging van het GRUP een

drastische wijziging zal ondergaan. Zij wijzen in dit verband terecht op ernstige nadelen inzake geluidshinder en lichtpollutie.

12.3. Het betoog van de verwerende partij dat de tenuitvoerlegging van de infrastructuur die het GRUP mogelijk maakt niet voor “dadelijk” zal of kan zijn, belet niet dat de door de verzoekers aangevoerde nadelen een rechtstreekse grondslag vinden in het GRUP. Bovendien kan worden vastgesteld dat de verwerende partij haast maakt met het project-MER, nu dit minder dan twee weken na de datum van vaststelling van het GRUP door de dienst Mer definitief werd goedgekeurd.

12.4. Dat de afstanden die de verzoekers in het verzoekschrift opgeven volgens de verwerende partij “niet helemaal correct” zijn – tweede verzoeker zou op 153 meter van de rand van het tracé wonen en derde verzoeker op 33 meter ervan – betekent nog niet dat de door hen ingeroepen nadelen minder reëel en zwaarwichtig zouden zijn.

12.5. Het betoog van de verwerende partij dat de aangevoerde nadelen samenhangen met “de exploitatie van de weg”, kan niet begrepen worden. De voorziene wegeninfrastructuur dient immers om te gebruiken, en de verwerende partij legt niet uit waar zij precies heen wil met de uitspraak dat “[h]et niet gebruiken van de weg [...] immers alle aangevoerde hinderaspecten [zou] doen stoppen”.

12.6. Tenslotte legt de verwerende partij niet uit hoe de hinderbeperkende maatregelen van het GRUP de ernst of de moeilijke herstelbaarheid van de door de verzoekers aangevoerde nadelen zouden kunnen beïnvloeden. Haar loutere betoog dat “ter hoogte van derde verzoeker de omleidingsweg verdiept wordt aangelegd” en “[t]er hoogte van tweede verzoeker [...] er langs de omleidingsweg een geluidswal [zal] worden aangelegd”, volstaat daartoe niet.

12.7. Aangenomen moet worden dat de verzoekers ingevolge de tenuitvoerlegging van het GRUP een moeilijk te herstellen ernstig nadeel dreigen te ondergaan.

13. Er is voldaan aan de bij artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State opgelegde voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te bevelen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt de vordering in hoofde van eerste verzoeker.

2. De Raad van State beveelt de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse regering van 21 juni 2013 houdende definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Wegverbinding Ieper-Veurne”, in zoverre dit de omleiding rond Hoogstade betreft.

De Raad van State verwerpt de vordering voor het overige.

3. Dit arrest dient te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het gedeeltelijk geschorste besluit.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van tien februari 2015, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silvan De Clercq,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Johan Lust.